

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/130/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217190
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217190.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Márie Malíkovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 20. novembra 2013 č.k. 10C/66/2013-80 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .
Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 1.261,40 eura ako náhrady škody a sumy 252,28 eura ako nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Levice v exekučnom konaní pod sp. zn. 11Er/426/2010. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 4 ods. 1 písm. a) bod 1., § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 41 ods. 1, 2, § 44 ods. 1, 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“).

Zo skutkových tvrdení navrhovateľa mal súd prvého stupňa za preukázané, že predmetom konania je nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa zákona č. 514/2003 Z.z. za tvrdený nesprávny úradný postup Okresného súdu Levice ako exekučného súdu. Navrhovateľ za nesprávny úradný postup označil skutočnosť, že súd prvého stupňa nerozhodol o vydaní poverenia súdneho exekútora v stanovenej 15 dňovej lehote, resp. bez zbytočných prieťahov. Z exekučného spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 11Er/426/2010 bolo zistené, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podal súdny exekútor na súd 28.05.2010, k čomu pripojil návrh na vykonanie exekúcie spísaný dňa 28.04.2010. Okresný súd Levice rozhodol o žiadosti súdneho uznesením 11Er/426/2010-16 zo dňa 8.10.2010 tak, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Vydaniu rozhodnutia predchádzala výzva súdu zo dňa 03.06.2010, v rámci ktorej oprávnenému na doloženie zmluvy o úvere uzavretej s povinným, ktorú doložil oprávnený do spisu 12.07.2010. Následne súd prvého stupňa dňa 03.09.2010 vyzval oprávneného na predloženie zmenky a dohody o vyplnení zmenky uzavretej s povinným, ktorú doložil oprávnený dňa 22.09.2010. Voči uzneseniu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia podal oprávnený odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 15CoE/453/2010-31 zo dňa 30.12.2010 tak, že rozhodnutie súd prvého stupňa potvrdil. Po tomto rozhodnutí vzal oprávnený odvolanie späť, exekučný súd uznesením

č.k. 11Er/426/210-44 zo dňa 11.08.2011 exekučné konanie zastavil, pričom rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.01.2012. Navrhovateľ sa domáhal škody za nesprávny úradný postup z dôvodu, že k vydaniu poverenia nedošlo v zákonnej 15 dňovej lehote, resp. primeranej lehote ako aj preto, že exekučný súd skúmal opätovne právo navrhovateľa na zaplatenia dlhu v časti istiny bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup a formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutie v právnom vzťahu medzi navrhovateľom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným. Súd v tomto prípade neskúmal, či došlo k prieťahom v konaní, zistil či došlo k nedodržaniu zákonnej resp. primeranej lehoty, z akého dôvodu a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla a či existuje príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Nárok na náhradu škody si navrhovateľ uplatňoval podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z., keď podľa neho príslušný súd svojím postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, resp. bez zbytočných prieťahov v konaní. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že exekučné konanie bolo vedené v čase účinnosti Exekučného poriadku, kde v § 44 ods. 2 je uvedené, že súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Zo slovného a logického výkladu uvedeného ustanovenia Exekučného poriadku súd dospel k názoru, že lehota 15 dní sa vzťahuje len na rozhodnutie súdu, ktorým poverí súdneho exekútora na vykonanie exekúcie. V ďalšej vete je uvedené, že ak zistí rozpor žiadosti, alebo návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, žiadosť zamietne, kde však už nie je uvedená žiadna lehota na rozhodnutie. Takýto výklad je logický aj preto, že pokiaľ súd zistí, že návrh na vykonanie exekúcie je v rozpore so zákonom, táto rozhodovacia činnosť si vyžaduje jednak zložitejšie právne posúdenie, čo si vyžaduje aj dlhší čas a jednak aj prípadné zadováženie listinných dôkazov potrebných pre rozhodnutie. V tomto prípade bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu 28.5.2010 a súd o nej rozhodol dňa 08.10.2010. Pred rozhodnutím vo veci samej si však súd musel vyžiadať listinné dôkazy potrebné pre rozhodnutie a to zmluvu o úvere a zmenku, ktoré doložil na výzvu súdu oprávnený až dňa 22.9.2010, kedy doložil súdom žiadanú zmenku. Po doplnení dôkazov tak súd rozhodol v lehote 16 dní od získania všetkých podkladov pre svoje rozhodnutie, pričom bolo na oprávnenom, aby spolu so žiadosťou o udelenie poverenia predložil všetky dôkazy potrebné pre rozhodnutie súdu. Podľa názoru súdu v konaní exekučný súd rozhodol v primeranej lehote, teda nedošlo jeho postupom k nesprávnemu úradnému postupu. Súd sa nestotožnil s vyjadrením navrhovateľa, že súd musí posúdiť návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul v lehote 15 dní a v tejto lehote rozhodnúť, či poverenie vydá alebo nie. Pokiaľ súd skúmal, čo vyplýva z jeho rozhodnutia o žiadosti o vydanie poverenia, či návrh na vykonanie exekúcie je v rozpore so zákonom, vyžaduje si táto činnosť dlhšie časové obdobie a preto aj zákonodarca, podľa názoru súdu, neuviedol zákonnú lehotu na vydanie rozhodnutie, pokiaľ poverenie na vykonanie exekúcie nevydal. Preto súd nedospel k názoru, že rozhodnutím o žiadosti o vydanie poverenia v lehote dlhšej ako 15 dní by došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Z exekučného spisu je pritom zrejmé, že k predĺženiu lehoty od podania žiadosti o udelenie poverenia a samotným rozhodnutím súdu o jej zamietnutí došlo v dôsledku nedostatočnej súčinnosti zo strany samotného oprávneného. Pokiaľ ide o vytýkaný nesprávny úradný postup v preskúmaní práva navrhovateľa na zaplatenie dlhu v časti istiny, súd poukázal na ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého je exekučný súd je ex offo povinný skúmať, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Pri posudzovaní tohto základného predpokladu pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa exekučný súd nezaoberá vecnou správnosťou exekučného titulu, ale skúma, či exekučný titul bol vydaný orgánom, ktorý na to mal právomoc, a či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Exekučný poriadok označuje za exekučný titul nielen vykonateľné rozhodnutie súdu, ale napr. aj vykonateľné rozhodnutia orgánov verejnej správy, rozhodcovských súdov a iných orgánov. V prípade, ak exekučným titulom má byť rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, považuje právna teória súdna prax takéto rozhodnutie za zdanlivé, ničotné (nulitné - paakt), teda z právneho hľadiska za neexistujúce a nikoho nezaväzujúce. Obdobné dôsledky treba priznať aj rozhodnutiu iného orgánu, ak tento orgán nemal právomoc ho vydať, pokiaľ to právna úprava nevyklučuje. Rozhodnutie postihnuté nedostatkom právomoci orgánu, ktorý ho vydal, tak nie je spôsobilé ani založiť prekážku rei iudicata. Ďalej súd prvého stupňa uviedol, že škoda nemôže byť uplatnená v nejakej paušálnej čiastke, ale musí byť preukázaná, že práve pre nesprávny úradný postup došlo k výške škody, ktorá musí byť vyčíslená presne a musí byť preukázaná aj príčinná súvislosť, čo však navrhovateľ nepreukázal a ku škode neprodukoval ani žiadne dôkazy. Škodu charakterizuje v hypotetickej rovine a poukazuje na zvýšené pracovný výkony zamestnancov v súvislosti a podávaním sťažností a urgencií. V spise sa však nachádza

len jedna sťažnosť na prieťahy v konaní, ktorú podal oprávnený dňa 30.8.2010, teda ešte predtým, ako doložil všetky súdom žiadané listinné dôkazy na rozhodnutie. Odporca namietal premlčanie nároku navrhovateľa, súd sa preto zaoberal aj touto obranou odporcu a zistil, že uznesenie, ktorým súd zamietol žiadosť o udelenie poverenie bolo vydané dňa 8.10.2010 a oprávnenému doručené 15.10.2010. O škode aj nemajetkovej ujme sa mohol navrhovateľ dozvedieť doručením rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia a trojročná premlčacia doba začala plynúť nasledujúci deň, t.j. 16.10.2010 a uplynula 16.10.2013. Predbežné prerokovanie nároku podal navrhovateľ dňa 25.9.2012, z čoho vyplýva, že nárok sa tak nepremičal, lebo v uvedenej dobe bol podaný návrh na predbežné prerokovanie nároku, odkedy premlčacia doba počas 6 mesiacov neplynula a dňa 28.9.2012 bola podaná žaloba. Ďalej súd prvého stupňa zamietol aj nárok navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy, pretože mal za to, že navrhovateľ, ktorého základ jeho podnikateľskej činnosti je poskytovanie spotrebiteľských zmlúv a to na základe formulárových zmlúv a všeobecných zmluvných podmienok, ktoré obsahujú celý rad neprijateľných zmluvných podmienok. Z množstva exekučných konaní, ktoré sú vedené na všetkých súdoch Slovenskej republiky je súdu známe, že využíval práve rozhodcovské doložky a o jeho nárokoch rozhodovali rozhodcovské súdy, ktoré nerešpektovali ustanovenia právnej úpravy o ochrane spotrebiteľov a napriek ich povinnosti tieto skúmať, to nerobili a priznávali navrhovateľovi aj také plnenia, ktoré boli zjavne neplatné pre neprijateľné zmluvné podmienky. Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh navrhovateľa v plnom rozsahu zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval v zákonom stanovenej lehote.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a postupom súdu účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na základe a s použitím novej právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a teda po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, hoci pri svojom rozhodovaní bol viazaný ust. § 9 ods. 1 v znení zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z.z.. Svojím rozhodnutím de iure a de facto tak aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Vytkol mu tiež, že odôvodnenie o zániku nároku na náhradu uplatnenej škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom založil na nedôveryhodnosti údajov, čo platné právo nepozná. V tejto súvislosti poukázal na to, že nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a preto mohol niektoré skutočnosti len usudzovať podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite, z ktorého dôvodu ako dôkaz označil aj exekučný spis a žiadal použiť v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov však nič nemôže zmeniť na tom, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote. Poukázal tiež na to, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil svoj názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Argumentoval, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyiac jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Rovnako tak Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávany za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 156 ods. 3 OSP a po

prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, keďže súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil.

Predmetom tohto konania je suma 1.261,40 eura, ktorej zaplata sa navrhovateľ domáha z dôvodu náhrady majetkovej škody a suma 252,28 eura z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Ako právny základ návrhu na začatie konania navrhovateľ uviedol škodu, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 11Er/426/2010. Nesprávny úradný postup navrhovateľ videl v nevydaní rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote a v prieťahoch v konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože k vydaniu rozhodnutia došlo s omeškaním viac ako 204 dní.

V prejednávanej veci sa súd prvého stupňa správne najskôr zaoberal existenciou predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu uplatňovanú navrhovateľom v konaní. V tomto smere v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správny právny záver.

Z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 11Er/426/2010 je preukázané, že exekučnému súdu bola dňa 28.05.2010 doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na návrh oprávneného Pohotovosť, s.r.o., proti povinnej O. N., nar. XX.XX.XXXX, o vymoženie sumy 274,84 eura s príslušenstvom na základe exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou rozhodcovskou, a.s., Karloveské rameno 8, Bratislava zo dňa 18.03.2010 sp. zn. SR 01119/10. Súd prvého stupňa podaním zo dňa 03.06.2010 vyzval oprávneného, t.j. navrhovateľa, aby obratom doručil Zmluvu o úvere, ktorá bola podkladom vzniku pohľadávky oprávneného, uzatvorenú medzi oprávneným a povinným, pod hrozbou poriadkovej pokuty. Ďalším podaním zo dňa 03.09.2010 vyzval oprávneného, aby súdu doručil overenú fotokópiu zmenky, ktorá bola podkladom pre vydanie exekučného titulu a tiež overenú fotokópiu Dohody o vyplnené zmenky, uzatvorenú medzi oprávneným a povinnou v lehote 10 dní. V exekučnom spise je založená sťažnosť oprávneného na preskúmanie zákonnosti postupu súdu - prieťahy v konaní zo dňa 30.08.2010. Oprávnený predložil dňa 22.09.2010 požadované doklady, na základe čoho súd prvého stupňa rozhodol uznesením č.k. 11Er/426/2010-16 zo dňa 08.10.2010 tak, že žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom Záhradnícka 62, 821 08 Bratislava o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, doručenú Okresnému súdu Levice dňa 28.05.2010 zamietol. V dôsledku podaného odvolania zo strany oprávneného, v danej veci rozhodoval Krajský súd v Nitre, ktorý uznesením č.k. 15CoE/453/2010-31 zo dňa 30.12.2010. Následne súd prvého stupňa uznesením č.k. 11Er/426/2010-44 zo dňa 11.08.2011 exekučné konanie vedené na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 11Er/426/2010 a súdnemu exekútorovi náhradu trov vzniknutých v tomto konaní nepriznal.

Podľa navrhovateľa takýto postup exekučného súdu vykazuje znaky nesprávneho úradného postupu, keď k rozhodnutiu exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora došlo po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty a s takým časovým oneskorením (viac ako 204 dní), ktoré je potrebné s ohľadom na právnu zložitosť veci a potrebu spolupráce s účastníkmi konania hodnotiť ako prieťahy v konaní.

Pre posúdenie toho, či došlo k vydaniu, resp. nevydaniu rozhodnutia exekučného súdu v zákonom ustanovenej lehote, je podstatné znenie ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom od 01.02.2002 do 31.05.2010, teda v čase začatia exekučného konania (ďalej len "Exekučný poriadok").

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že z prejavu vôle normotvorcu obsiahnutom v citovanom ustanovení plynie záver, podľa ktorého 15-dňová lehota od doručenia žiadosti exekútora pre exekučný súd sa vzťahovala len na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie aj pre zamietnutie žiadosti. Prejav vôle vyjadrený v právnej norme je totiž potrebné ozrejmiť výkladovými metódami, ktoré zachovávajú autenticitu sledovaného zámeru, čo umožňuje výklad doslovný, gramatický a systematický, pričom niet dôvodu pre použitie analógie. V tejto súvislosti je zvlášť významné, že úmyslom zákonodarcu bolo práve zefektívnenie exekučného konania v snahe dosiahnuť, aby poverenie na vykonanie exekúcie nebolo zdržiavané nečinnosťou exekučného súdu a tak prispieť k lepšej vymožitelnosti práva. Táto požiadavka však stráca svoj základný význam a opodstatnenosť v prípade, že niet exekučného titulu pre jeho rozpor so zákonom ako materiálneho predpokladu každej exekúcie. Neznamená to však, že i vtedy exekučné konanie nemusí naplniť právo účastníka na prejednanie veci v primeranej lehote a

bez zbytočných prietáhov vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 Ústavy a článku 6 ods. 1 Dohovoru, aby sa tak odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Pokiaľ by ale zákonodarca mal úmysel, aby 15-dňová lehota exekučného súdu dopadala i na rozhodnutie, ktorým zamietne žiadosť exekútora o udelenie poverenia, bol by to explicitne zakotvil spôsobom ako v niektorých ďalších ustanoveniach Exekučného poriadku, napr. v ust. § 44 ods. 8, § 50 ods. 2 Exekučného poriadku, v ktorých uložil exekučnému súdu rozhodnúť (či už pozitívne alebo negatívne) v tam stanovenej lehote na rozdiel od ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, kde uložil exekučnému súdu do 15 dní od doručenia žiadosti "poveriť" exekútora, aby exekúciu vykonal. S ohľadom na cieľ a zásady Exekučného poriadku, na ktorých je budovaný, preto jeho ust. § 44 ods. 2 nie je možné interpretovať rozširujúcim spôsobom tak, ako to tvrdí navrhovateľ. Odvolacím súdom zastávaný názor v konečnom dôsledku, s prihliadnutím na vzájomné súvislosti a účel sledovaný právnou úpravou, nemožno označiť ani za neprímeraný alebo svojvoľný výklad práva upierajúci základné práva a slobody, súčasťou ktorých je i právo na súdnu ochranu. Vychádzajúc z týchto záverov v danej veci s ohľadom na skutočnosť, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučným súdom zamietnutá v lehote 16 dní od predloženia potrebných dokladov na rozhodnutie, nedošlo tak z jeho strany k porušeniu povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote.

Keďže navrhovateľ postup súdu, ktorým malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, v odvolaní nešpecifikoval a odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, žiaden takýto dôvod nezistil, v tejto časti považoval odvolanie odporcu za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv odporcu nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 OSP).

K aplikácii novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval ustanovenie § 9 ods. 2 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ustanovenie § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. citoval v správnom znení - v znení účinnom v čase podania návrhu na vydanie poverenia, pričom toto ustanovenie bolo rovnaké aj v čase začatia tohto konania, a preto je táto námietka žalobcu nedôvodná. Nedošlo teda k interpretácii hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, ako uvádza navrhovateľ v odvolaní, a teda nebol ani aplikovaný princíp priamej retroaktivity. Odvolací súd k tomu ešte dodáva, že aj keď súd prvého stupňa v rozsudku citoval ustanovenie § 9 ods. 1 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, ako aj v znení ku dňu rozhodovania súdu prvého stupňa, uvedené nemalo za následok nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, pretože súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku uviedol aj správny právny predpis, podľa ktorého vec posúdil, pričom z ustanovenia § 9 ods. 1 v znení ku dňu rozhodovania súdu prvého stupňa je zrejmé, že v tomto ustanovení bola novelou zák. č. 412/2012 Z. z. doplnená posledná veta, ktorá sa týka postupu Národnej rady Slovenskej republiky a postupu vlády Slovenskej republiky, o čo sa v danom prípade nejedná.

Súd prvého stupňa mal pri rozhodovaní k dispozícii súdny spis sp. zn. 11Er/426/2010 z ktorého listín a údajov vychádzal. Základom rozhodnutia súdu prvého stupňa je nesplnenie zákonných podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.. Návrh teda nezamietol na základe "nedôveryhodnosti" údajov tak ako tvrdí navrhovateľ v podanom odvolaní. Preto ani táto námietka navrhovateľa nekorešponduje s odôvodnením rozhodnutia.

K trvaní stavu právnej neistoty odvolací súd uvádza, že tým, že exekučný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v uvedenej lehote a proti tomuto uzneseniu zo strany žalobcu odvolanie nebolo podané, ako ani v spise sa nenachádza žiadna urgencia o skoršie rozhodnutie, nemohlo dôjsť z jeho strany k posunutiu trvania právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Keďže exekučný súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora v primeranej lehote, pričom aj v zmysle stanoviska Ústavného súdu SR samotné nedodržanie zákonom ustanovenej lehoty na rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcie nie je možné považovať za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v primeranej lehote, ale je potrebné skúmať aj objektívne okolnosti, pre ktoré súd nemohol rozhodnúť v zákonnej lehote (nález ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 471/2012), odvolací súd dospel k záveru, že súd pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi nepochybil a jeho konaním nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, od ktorého si navrhovateľ v tomto konaní uplatňuje svoj nárok, preto nebolo potrebné v konaní už ani vykonávať ďalšie dôkazy za účelom preukázania materiálnej škody navrhovateľky. Okrem toho bolo potrebné

zohľadniť aj skutočnosť, že návrh na vykonanie exekúcie nemal byť ani podaný, pretože žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre rozpor so zákonom bola zamietnutá a o tejto skutočnosti navrhovateľka vedela z rozhodovacej činnosti súdov, ako aj Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR. Ďalej vo vzťahu k námietke, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa v tomto smere nepolemizoval nad dĺžkou konania. Vo vzťahu k navrhovateľom tvrdným prietahom konania súd prvého stupňa uviedol, že neskúmal či došlo k prietahom v konaní a s týmto názorom sa odvolací súd stotožňuje. Súd prvého stupňa v súvislosti s nárokom navrhovateľa na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu iba preskúmal, či naozaj došlo k porušeniu zákonom stanovenej lehoty alebo nie, t.j. neposudzoval ani prietahy v konaní ani vhodnosť dĺžky konania. Posudzoval splnenie podmienok nároku na škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., čo bola podstata návrhu navrhovateľa.

Odvolací súd dodáva, že zákon č. 514/2003 Z.z. je osobitným zákonom, ktorý upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobov v zákone špecifikovaných, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou podmienkou je, aby medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou, bola daná priama príčinná súvislosť. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak preukáže ich splnenie, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci, má charakter objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, zákon rozlišuje základné dva okruhy zodpovednosti za škodu a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a § 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9). I keď zákon explicitne nedefinuje pojem "nesprávny úradný postup", vo všeobecnosti za takýto možno považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania. Z ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003/ Z.z. vyplýva, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné prietahy v konaní, ako aj iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Pôjde teda najmä o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

V prejednávanej veci, vychádzajúc z uvedených záverov, bolo potrebné posudzovať existenciu predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu uplatňovanú navrhovateľom v tomto konaní, čo učinil i súd prvého stupňa a v tomto smere v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci. Z obsahu spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 11Er/426/2010 vyplýva, že exekučnému súdu bola dňa 28.05.2010 doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na návrh oprávneného Pohotovosť, s.r.o., proti povinnej O. N., nar. XX.XX.XXXX, o vymoženie sumy 274,84 eura s príslušenstvom na základe exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s. Bratislava zo dňa 18.03.2010, sp.zn. SR 01119/10. Následne exekučný súd rozhodol uznesením č.k. 11Er/426/2010-16 zo dňa 08.10.2010 tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol a uznesením č.k. 11Er/426/2010-44 zo dňa 11.08.2011 exekučné konanie zastavil a povinnej a súdnemu exekútorovi náhradu trov exekučného konania nepriznal. Podľa navrhovateľa postup exekučného súdu vykazuje znaky nesprávneho úradného postupu, keď k rozhodnutiu exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora došlo po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty a s takým časovým oneskorením (viac ako 204 dní), ktoré je potrebné s ohľadom na právnu zložitosť veci a potrebu spolupráce s účastníkmi konania hodnotiť ako prietahy v konaní. Z dôvodu takéhoto nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si preto uplatnil náhradu škody predstavujúci ním účelne vynaložené náklady spojené so správou a vymáhaním pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím exekučného súdu. Náhradu uplatňovanej škody vyčíslil na sumu 1.261,40 eura predstavujúcu náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu voči dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného Zmluvou o úvere a následným núteným vymáhaním istiny v exekučnom konaní.

Zároveň si navrhovateľ uplatnil i náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 252,28 eura (t. j. 20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom) za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie spôsobenej v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu.

S poukazom na uvedené odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa bol toho názoru, že v danej veci navrhovateľovi nevznikol nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v zmysle § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, keďže súd nemohol porušiť právo navrhovateľa pri rozhodovaní o udelení, resp. zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj vzhľadom k tomu, že mu návrh bol zamietnutý z dôvodu absencie platného exekučného titulu, keď predložený exekučný titul nespĺňal predpoklad materiálnej vykonateľnosti, a teda na jeho základe nebolo možné viesť ani nútený výkon rozhodnutia a vzniknúť jej v tejto súvislosti škoda, za ktorú by mal zodpovedať štát.

Nakoľko odvolaciu súdu je známe, že navrhovateľ podával návrhy na vykonanie exekúcie v rádo tisíckach obdobných vecí, už pri podávaní návrhu nemohol nepočítať s tým, že s ohľadom na exekučný titul bude exekučným súdom vyzvaný na predloženie konkrétnej zmluvy o úvere a konkrétnej zmenky, čo sa podstatnou mierou aj s dobou, kým tak na výzvu exekučného súdu učinil, podieľalo na dĺžke konania do rozhodnutia exekučného súdu. Je preto namieste konštatovať, že navrhovateľ ako účastník exekučného konania v pozícii oprávneného práve svojim správaním výrazne ovplyvnil dĺžku exekučného konania, a preto v postupe exekučného súdu s ohľadom na okolnosti danej veci nemožno vzhliadnuť zbytočné prieťahy.

Za daných okolností tak i podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľ nepreukázal, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., čím nebol naplnený základný predpoklad pre zodpovednosť odporcu za navrhovateľom v tomto konaní požadovanú náhradu škody a nemajetkovú ujmu. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže odporca návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodal.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.